

3 maart 2015

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
woonplaats onbekend,
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. S. van Schaik, advocaat te Uden,

tegen:

wijlen **[naam]**
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven lid van de Congregatie der Passionisten.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 1 juli 2014. Op 16 september 2014 is een aanvulling op het klaagschrift ingekomen.

Op 13 augustus 2014 en 29 september 2014 zijn bij de griffie (inhoudelijke) reacties op het klaagschrift en de aanvulling ingekomen van pater [naam], provinciaal.

Op 5 februari 2015 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen met zijn oudste zoon, [naam]. Hij heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. S. van Schaik.

Namens de Congregatie is verschenen pater [naam].

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Vanaf 1963/1964 tot ongeveer 1968 zat klager op het [naam] College in [plaats]. Klager kwam van het [naam] College in [plaats] en ging vermoedelijk in [plaats] naar de MULO. Ook zat klager op het met de school verbonden internaat. Aangeklaagde was leraar [vak] op het gymnasium in [plaats]. Hoewel klager niet op het gymnasium zat, had hij wel eens les in het hoofdgebouw van de school waar de gymnasiumleerlingen les kregen.

Klager herinnert zich dat hij in een klaslokaal was toen aangeklaagde hem vroeg om hulp bij het dragen van boeken naar de opslagruimte. Deze opslagruimte zat achterin het klaslokaal. Toen zij de opslagruimte in gingen deed aangeklaagde de deur dicht en zei tegen klager dat hij bij hem moest komen. Tegelijkertijd pakte aangeklaagde de hand van klager vast en leidde die onder zijn habijt. Klager voelde dat aangeklaagde geen onderbreuk aan had onder zijn

habijt. Aangeklaagde legde de hand van klager op zijn geslachtsdeel. Klager voelde dat het geslachtsdeel van aangeklaagde bewoog en dat zijn hand kleverig werd.

Toen klager weer naar buiten mocht gaan, stond daar een aantal jongens te lachen. Zij zeiden: 'jij was nu dus de pineut'.

De hiervoor omschreven handeling heeft in ieder geval nog een keer plaatsgevonden, waarbij er meer druk op klager werd uitgeoefend door aangeklaagde. Klager wilde namelijk niet met aangeklaagde mee gaan, waardoor aangeklaagde de druk op klager vergrootte.

2.2. De ervaring met aangeklaagde zoals in paragraaf 2.1 omschreven staat in het geheugen van klager gegrift. Klager denkt er nog regelmatig aan terug en heeft er ook nachtmerries over. Dit heeft geleid tot diepe haatgevoelens jegens de R.-K. Kerk. In 1992 heeft klager zich tot de islam bekeerd.

Als gevolg van het misbruik door aangeklaagde heeft klager moeite met het aanvaarden van gezag. Hierdoor heeft klager regelmatig problemen met de autoriteiten. Ook is klager erg wantrouwig.

2.3. Klager verzoekt de Klachtencommissie om zijn klacht gegrond te verklaren, zodat klager het misbruik door aangeklaagde kan verwerken. Voorts wenst klager begrip, erkenning en excuses te ontvangen van de R.-K. Kerk.

Klager wenst de door hem geleden schade financieel vergoed te zien.

3. De reactie (zakelijk weergegeven)

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. De provinciaal heeft in zijn schriftelijke reactie allereerst naar voren gebracht dat de identiteit van de persoon waarover geklaagd wordt niet duidelijk is, te meer nu de naam van aangeklaagde niet eerder genoemd is in relatie tot seksueel misbruik. In eerste instantie heeft klager in 2012 een klacht ingediend tegen "broeder [naam] of [naam]", onder vermelding dat hij de juiste naam nader bekend zou maken.

Om toch adequaat op de klacht te reageren heeft hij onderzoek verricht naar de levensloop van aangeklaagde door het archief van de Passionisten in Nederland te raadplegen en gesprekken te voeren met degenen die aangeklaagde gekend hebben. Hieruit is niets naar voren gekomen dat hetgeen klager stelt kan bevestigen. In dat verband heeft de provinciaal erop gewezen dat er geen andere klachten jegens aangeklaagde bij het bestuur van de Passionisten van Nederland bekend zijn.

Hij concludeert dat geen aanwijzingen zijn gevonden voor een mogelijk seksueel misbruik maar dat hij ook geen reden heeft om aan te nemen dat klager onwaarheid spreekt. De provinciaal heeft verklaard het buitengewoon schokkend, bedroevend en beschamend te vinden wanneer vast zou komen te staan dat klager door aangeklaagde seksueel misbruikt is. De Passionisten zijn er namelijk op gericht om op te komen en zich in te zetten voor mensen die door de Staat en de Kerk worden vergeten en veronachtzaamd. Seksueel misbruik staat hier haaks op.

Wanneer aannemelijk wordt geacht dat hetgeen klager stelt gebeurd is en het toenmalige bestuur daarvan in alle redelijkheid op de hoogte had moeten zijn en daarin tekort is geschoten, zijn oprechte excuses op zijn plaats, aldus de provinciaal van de Congregatie.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3. In de onderhavige zaak is de identiteit van aangeklaagde niet met voldoende zekerheid komen vast te staan, aangezien aangeklaagde volgens de overste van de Congregatie als leraar klassieke talen alleen les gaf op het gymnasium en niet op de MULO, en ook geen les gaf in andere vakken dan [vak] en [vak]. Klager kan zich niet herinneren wat voor les hij van aangeklaagde kreeg. De door klager van de aangeklaagde gegeven beschrijving is voorts niet dermate specifiek, dat alleen aangeklaagde daarmee valt te duiden. Voorts heeft de oorspronkelijk door klager opgegeven naam van aangeklaagde niet voldoende overeenkomst met diens werkelijke naam om aannemelijk te doen zijn dat het om dezelfde persoon gaat.

Met betrekking tot het seksueel misbruik zelf zijn geen feiten of omstandigheden aan het licht gekomen die de verklaring van klager dat hij seksueel is misbruikt voldoende ondersteunen, hetgeen voor een advies tot gegrond verklaring van de klacht essentieel is.

Steunbewijs dient bij voorkeur specifiek van aard en controleerbaar te zijn. Dat wil zeggen dat het betrekking moet hebben op het door een aangeklaagde individueel gepleegde seksueel misbruik van de klager persoonlijk. Het sterkste bewijs is dat van iemand die persoonlijk aanwezig was bij het misbruik of aan wie klager het direct heeft verteld. Een dergelijke situatie doet zich zelden voor. Het seksueel misbruik kan echter ook aannemelijk gemaakt worden - en dat komt vaker voor - in de vorm van een verklaring over soortgelijk misbruik van een ander slachtoffer van dezelfde aangeklaagde of door een verklaring van een derde persoon, bijvoorbeeld een familielid, vriend of hulpverlener aan wie het slachtoffer, bij voorkeur in een vroeg stadium heeft verteld over het misbruik.

In onderhavige zaak zijn verklaringen van de zuster en de moeder van klager overgelegd waaruit volgt dat klager in [plaats] op school heeft gezeten. Deze verklaringen zijn echter onvoldoende om als steunbewijs te dienen, nu deze verklaringen enkel een bevestiging geven dat klager in [plaats] op school heeft gezeten, maar in het geheel niet relateren aan seksueel misbruik van klager. Daarnaast is een artikel overgelegd, dat op [datum] is gepubliceerd op Wereldomroep.nl en waarin klager naar aanleiding van de pedofilieschandalen in de Katholieke Kerk aan de schrijvers van het artikel vertelt over het seksueel misbruik dat hem op het [naam] College is overkomen. Ook dit artikel, waarin de naam van de aangeklaagde niet wordt genoemd, geeft onvoldoende steunbewijs om de klacht aannemelijk te achten.

Voor het overige zijn er in het dossier geen andere stukken aanwezig die als steunbewijs kunnen dienen.

4.4. Gelet op bovenstaande overwegingen heeft de Klachtencommissie moeten vaststellen dat voor de feiten die klager heeft gesteld onvoldoende bewijs is gevonden, zodat de Klachtencommissie niet tot een gegrondverklaring kan adviseren. Hiermee wil overigens niet gezegd zijn, dat de door klager gestelde feiten niet waar zijn.

Indien in de toekomst alsnog gegevens bekend worden die de klacht ondersteunen, dan bestaat voor klager de mogelijkheid om herziening van dit advies te verzoeken.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Congregatie de klacht niet gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 3 maart 2015 door mr. H.J. Schepen, voorzitter, drs. N.A.M. van Beelen en mr. F.A.A. Duynstee, leden, bijgestaan door mr. L.P. Stapel, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.